ПРО УЗГОДЖЕННЯ ПІДМЕТА І ПРИСУДКА

У двоскладному реченні присудок пов'язується з підметом граматично — за допомогою особової форми дієслова, узгодженої в теперішньому і майбутньому часі й у наказовому способі в числі й особі, а в минулому часі і в умовному способі — в числі та роді.

Для сучасного офіційно-ділового спілкування характерні речення, у яких роль складеного іменного підмета виконують назви осіб за родом діяльності, професій, посад, звань тощо в поєднанні з іменами, прізвищами особи: саме в таких випадках трапляються неузгодження підмета і присудка, напр.: ***Офіційний опонент Олександра Іванівна Тищенко висловив*** *такі зауваження до дисертаційного дослідження…* (З офіційно-ділової документації); ***Асистент Т. О. Бабчинська*** *впродовж кількох років* ***розробляв*** *схему експериментального аналізу* (З наук.-попул. літ.).

У таких реченнях присудок необхідно узгоджувати з тією частиною складеного підмета, яка виразно відбиває форми роду і числа конкретної особи, про яку йдеться в реченні. Тому правильно сказати: ***Офіційний опонент Олександра Іванівна Тищенко висловила*** *такі зауваження до дисертаційного дослідження…*; ***Асистент Т. О. Бабчинська*** *впродовж кількох років* ***розробляла*** *схему експериментального аналізу*. Таке узгодження підмета і присудка називається змістовим, оскільки воно враховує стать особи, а не граматичний рід іменника як частини складеного іменного підмета.

Тетяна Коць

АЛМАЗ, ДІАМАНТ, БРИЛЬЯНТ

Коштовне каміння з давніх-давен привертало увагу людини і своїми зовнішніми ознаками (форми кристалів, колір, блиск тощо), і фізичними властивостями (твердість і міцність), і довговічністю. За всіма незвичайними властивостями (твердість, стійкість, теплопровідність, яскравість тощо) виділяється камінь *алмаз*. У Давній Індії алмазам приписували магічні влас-